

Pályázati kód: 208113/00004

Szakmai beszámoló
a Kárpát-medencei könyvtárosok és szakmai szervezetek konferenciájának 2023. évi megrendezéséről

Pályázó szervezet: Csongrádi Információs Központ Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum

Helyszín: Csemegi Károly Könyvtár, (6640 Csongrád Szentháromság-tér 12.), Polgármesteri hivatal, (Csongrád, Kossuth Lajos tér 7.), Művelődési Központ és Városi Galéria, (Csongrád, Szentháromság tér 8.)

Időpont: 2023. június 4–5

Meghívott országok: Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna
Magyarország, Ausztria

Résztevők száma: 106 fő

Határon túli résztvevők száma: 54 fő

A Csongrádi Információs Központ Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum 2022-ben pályázatot nyújtott be a Kárpát-medencei könyvtárosok és szakmai szervezetek konferenciájának 2023. évi megrendezésére, mely sikeres elbírásban részesült. Előzmények: az Informatikai és Könyvtári Szövetség pályázott a Nemzeti Kulturális Alap által kiírt pályázatra nemzetközi szakmai konferencia 2020. évi megrendezésére ám a járványhelyzet miatt a rendezvény két éven át halasztásra került, végül a 2022 év látszott biztosnak a megrendezésére. Ezt követően a komoly hagyományokkal rendelkező szakmai rendezvény folytatására a szervező intézmény, a Csemegi Károly Könyvtár pályázott 2022-ben.

Idén 16-ik alkalommal, 2005 óta szervezi meg csongrádi helyszínnel ezt a szakmai konferenciát a Csemegi Károly Könyvtár és az Informatikai és Könyvtári Szövetség, amelyre a Kárpát-medence országaiból érkeznek könyvtárosok és könyvtáros szakmai szervezetek vezetői, valamint Magyarország szinte minden megyéjéből a szakmai érdeklődők. Ebben az évben is több olyan magyarországi könyvtár képviseltette magát ezen a rendezvényen, amelyik szoros együttműködést, testvérkönyvtári kapcsolatot alakított ki határon túli könyvtárral a konferenciának köszönhetően.

2014-ben szemléletváltás történt a szakmai programban. Az előző évi rendezvényektől eltérően nem az anyaország, hanem a meghívott országok biztosították az előadók többségét. A korábbi vezérlő elvvel szemben, ami a magyar könyvtárügy külhoni kapcsolataival foglalkozott, akkor került először a határon túli könyvtári helyzet és könyvtárügy, melyhez és ehhez csatlakozhatott hazai előadó.

Míg 2014-ben a különböző országokból érkező szakemberek által az adott ország könyvtárügyének, könyvtárainak bemutatása történt, ezen túllépve 2015-ben már a konkrét problémák és lehetőségek megfogalmazása is napirendre került. Ezt folytattuk 2016-ban is

azóta is. Idén tovább haladva ezen az úton, egyre inkább sikerült a közös gondolkodás, közös tervek irányába mozdítani el a találkozót. Minderre nem csak a szakmai nap programjait, hanem informális módon már az előző nap rendezvényein is lehetőséget biztosítottunk. Fontosnak tartottuk ugyanis azt a célt, hogy kötetlen beszélgetéseknek is helyet biztosítsunk, ahol a szakembereknek lehetőségük van szakmai kapcsolatok, együttműködések előkészítésére

Június 4-én vasárnap délután **Kreatív könyvtárosok** címmel kezdődött az első program, Gulyásné Forgó Eszter gyermekkönyvtáros, Varga Lilla könyvtáros és Förgeteg Gábor, a Csongrádi Információs Központ grafikusának kiállítása. A megnyitó beszédet Kecskés László, nyugalmazott könyvtáros, a Csongrád Város Képzőművészetéért Alapítvány elnöke mondta el, és zenével közreműködött a csongrádi MEANDER zenekar.

Ezt követte egy **kerekasztal beszélgetés** a határon túli könyvtári helyzet aktualitásairól, Ramháb Mária az IKSZ korábbi és Tózsér Istvánné az IKSZ jelenlegi elnökének vezetésével.

Gárdonyi fordítva címmel Turay Zoltán könyvtáros előadását hallgathattuk meg, ami az egri könyvtár egyik határon átnyúló sikeres projektjét mutatta be, melynek keretében a világ minden tájáról rengeteg Gárdonyi kiadást gyűjtöttek össze.

Ezt követték a **Kölcsy-program aktuális kérdései**, melyeket Tüske László a Kölcsy Ferenc Alapítvány kuratóriumának elnöke vezetett le. A nap egy finom vacsorával és baráti találkozóval zárult a Kertvendéglőben.

Június 5, hétfőn fél tízkor vette kezdetét a szakmai program a megnyitókkal, Bedő Tamás, Csongrád polgármestere és Tózsér Istvánné Géczy Andrea, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke által.

Aki nem lép MI-re, nem kap munkát estére? - A mesterséges intelligencia jelene, realitása és hatása a hitelességre. - Keleti Arthur, kibertitok jövőkutató, IT Biztonsági stratégia előadásában arra a nem kis feladatra vállalkozott, hogy megpróbálja az MI fejlesztés jelenét bemutatni kitérve arra is miben tudunk, és miben ne tudunk a mesterséges intelligenciával kapcsolatban tervezni. A lényeg, ismerjük meg, hogy legalább a félelmeinket össze tudjuk rendezni!

A kávészünetben a Batsányi János **Gimnázium flashmobját** tekinthették meg a konferencia résztvevői.

Petőfi, a normaszegő - Petőfi felrúgta korabeli társadalmi, irodalmi

és poétikai szabályokat ahhoz, hogy átalakítsa az irodalom addigi kánonját. Magánéleti, kritikai életbeli, és politikai küzdelmei vezettek oda, hogy ma olyannak ismerjük, amilyen. Dr. Milbacher Róbert, a PTE kutatója egy forradalmi Petőfi-képet mutatott be, felvázolva, hogy miben változott meg az irodalom, sőt a magyar kultúra Petőfi fellépése által.

A komáromi Szinnyei József Könyvtár újraindítási projektje - médiaterem kihasználási lehetőségek - Demčík Norbert a zenei könyvtárak új fejlődési lehetőségei közül mutatott be egy sikeres próbálkozást.

FussNEKI Kárpátalja, egy adománygyűjtés anatómiája - Szöcs Endre a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke a tavalyi konferencián útnak indult adománygyűjtési akció háttérét és forgatókönyvét mutatta be.

SZMKE online szlovák-magyar-angol szakterminológiai szótárának bemutatóját Tegdes Egyházi Dóra, a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke előadásban hallhattuk.

Levél Kárpátaljáról - Varga Éva, a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke megrázó és megindító gondolatokat tett közzé az ukrajnai mindennapokról.

A programok ebéd után workshopokkal folytatódtak.

1. szekció: 5-let börze, csongrádi tekergő - *Járd körbe az állomásokat k5etlenül és gyűjts korongokat az 5letek mellett. (a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár jógyakorlatai) (helyszín: Csemegi Károly Könyvtár, Művelődési Központ és Városi Galéria udvara)*

A. Ökoláda: A Somogyi-könyvtár fontosnak tartja működéséhez kapcsolódóan a zöld-szemlélet érvényesülését. 2020-ban megalakult a Spenót elnevezésű zöld csoport az intézményben, amelynek feladata, hogy szem előtt tartsa a környezetvédelmi alapelveket és javaslatokat tegyen a minél inkább környezetbarát megoldásokról, mindezek mellett különböző zöld szemléletű programokat is szervez. A környezetvédelem, a környezettudatos gondolkodás jegyében foglalkozásokat, családi napokat szerveznek a hulladékgazdálkodástól az újrahasznosításig. A játékban pl. a különböző anyagok lebomlását kellett párosítani különböző időtartamokkal.

B. Jedi-próba: Csillagok háborúja projekt – képregényekkel és könyvekkel, érdekes sajtóhírekkel, filmes hang-totóval és egyedi szófelhőkkel, amit még nem tudtál a Star Wars karakterekről.

1. HANG-TOTÓ 13 +1
2. Star Wars kávé – birodalmi ételek és hozzávalók
3. Ki mondta? Jellegzetes mondatok – ismerős karakterek és a róluk alkotott szófelhők
4. Star Wars-BINGO
5. Írd újra! – pótdold a képregénybuborékok szövegét játékokkal

C. "Képregényre hangoló" foglalkozás a klasszikus és a modern kori képregényekhez.

Mi a közös Winnetou, Mátyás király, illetve A nyomorultak és a Beszterce ostroma hősei között? Ki volt Jucika és Kócos Karcsi? A hazai képregénykultúra-fogyasztók számára miért fontos a Fülel, a Pajtás és az Érdekes Újság? A múltidézés mellett a modern kori képregénykarakterek sziluetttjáték segítségével elevenednek meg, míg a híres magyar költők verseit kortárs képregényrajzolók adaptálják 21. századi környezetre. Többek között volt pl. betűrejtvény a képregények adataival, majd párosítás a képregényekkel.

Látványos Interaktív foglalkozás óriás társasjátékkal, melyen a játékosok bábuként lépkedhettek, s közben rejtvényeket fejthettek meg pl. a képregények szereplőinek jellemzőivel.

D. Petőfi-póker A Petőfi-emlékéhez kapcsolódó játék a „Petőfi-póker”.

Tegyék meg tétjeiket! Mindent vagy semmit Petőfiről! János vitéz a pókerasztal terítékén... című kvízzjátékra invitálták a konferencia résztvevőit a Somogyi-könyvtár szakavatott munkatársai! Petőfi életéről és műveiről az érdekességek sora nagyon jó hangulatú játékot eredményezett!

E. Közös nevező?

Szerinted közös nevezőre lehet hozni: német nyelv, 75-ös trolibusz, 45 fok?

Milyen személyes történetek rejtőznek az ismert vagy kevésbé ismert német, osztrák és svájci márkák mögött? Hogy tud ezen az utazáson a mesterséges intelligencia segíteni? Hogyan találkozhatnak a cégek az algoritmusokkal a német nyelv segítségével? Ezekre a kérdésekre adott választ a játék!

Rodari 75-ös trolibusz meséje elrepít bennünket egy varázslatos helyre, ahol begyűjthetjük az "ajándék időt", és közben még egy "igazi" trolibuszt is irányíthatunk algoritmusok segítségével.

Remek ízelítő volt az egyéni és csapatjátékokra épített programtervekből, az újszerű módszertani eszköztárból!

F. Virtuális valóság: VR szemüveg segítségével labdajátékokat játszhattunk majd eljutottunk az óceánok világába sőt még egy cápatámadás részesei is lehettünk! Izgalmas és rendkívül látványos, élményszerű kaland volt!

2. szekció: A válaszok, amikre az oktató játékok épül. A játékkervező vászon használata - Bayer Árpád (történész, Open History)

Lehet nem tudtuk eddig, hogy mit jelent a játékkervező vászon kifejezés, de most már van róla elképzelésünk. A játékkészítés folyamatát megkönnyítő segédeszközről van szó. A foglalkozás második felében a spontán alakuló párosok egy konkrét játékot, az Open History és a Tari László Múzeum korábbi közös projektjét, a Sár és Tűz, 1848-49 www.sarestuz.hu című online szerepjátékot elemezték ki a most tanult ismeretek által.

3. szekció: A Könyvjelző olvasóklub értékközössége - Lukoviczki Anna, (foglalkozásvezető, Békés Megyei Könyvtár) (helyszín: Művelődési Központ és Városi Galéria)

Békéscsabai könyvtár könyvklubos tapasztalatait hallhattuk. Náluk zárt csoport működik 2018 óta, ami a covid után is folytatódott. A csoport zárt jellege miatt annyira összekovácsolódott, hogy egy-egy alkalom 5-5,5 óráig is eltarthat, sok mindenről beszélgetnek, nem csak a könyvről. Szinte baráti kapcsolat alakult ki közöttük. Hasznos ismeretekre tehetünk szert a könyvklubok működésével kapcsolatban.

A rendezvény **állófogadással** ért véget, melyen lehetőség nyílt megköszönni Ramháb Máriának, az IKSZ leköszönő elnökének, hogy éveken át szíven viselte a csongrádi találkozó sorsát!

Sajtó megjelenések:

<https://www.beol.hu/helyi-kultura/2023/06/jeanne-marie-wenckheim-dickens-grofnovel-is-talalkoztak-a-konyvjelzo-tagjai>

Beszámoló:

<https://www.facebook.com/szmke>

<https://foruminst.sk/2023/06/07/16-karpat-medencei-konyvtarosok-konferenciajan-jartak-munkatarsaink/>

<https://mke.info.hu/konyvtarvilag/2023/07/karpat-medencei-konyvtarosok-konferenciaja-2023-csongrad/8502/>

Csongrád, 2023.08.15.

Illés Péter